

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ. 1127Ε**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

ΘΕΜΑ: «Εργατικό δυστύχημα με ένα νεκρό εργαζόμενο στην εταιρεία «Sychem» στη ΒΙΠΕ Ηρακλείου Κρήτης».

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. **7072/1-9-2022 Ερώτηση.**

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ.κ. Μανώλη Συντυχάκη, Μαρία Κομνηνάκα και Διαμάντω Μανωλάκου, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α.1. Οι γενικές αρχές σχετικά με την πρόληψη των επαγγελματικών κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων για την προαγωγή της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία περιέχονται στον Κώδικα Νόμων για την Υγεία & Ασφάλεια των Εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 (Α' 84) και εφαρμόζονται στη χώρα μας σε όλες τις επιχειρήσεις, εγκαταστάσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και για κάθε εργαζόμενο που απασχολείται από τον εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, περιλαμβανομένων των ασκούμενων και μαθητευόμενων (άρθρα 2 και 3 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.)

Βασικό χαρακτηριστικό του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. είναι η νομική έννοια της αποκλειστικής ευθύνης του εργοδότη, ο οποίος υποχρεούται να εξασφαλίζει την υγεία και ασφάλεια

των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, την ενημέρωση και την κατάρτιση των εργαζομένων, να λαμβάνει μέτρα που να εξασφαλίζουν την υγεία και ασφάλεια των τρίτων, να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες Τεχνικού Ασφάλειας και (όπου προβλέπεται) Ιατρού Εργασίας, να παρέχει κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας, καθώς και να διασφαλίζει τον πιστοποιημένο έλεγχο καλής λειτουργίας του κάθε φύσης εξοπλισμού, μέσων και εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Στο πλαίσιο αυτό ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφιστάμενων κατά την εργασία κινδύνων για την υγεία και ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους, καθώς και να καθορίζει τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν (παρ. 1 άρθρο 43 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε.).

Ειδικότερες διατάξεις που καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία έχουν θεσμοθετηθεί με το π.δ. 395/1994 (Α' 220), όπως ισχύει, και εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγεία και ασφάλεια της εργασίας, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του π.δ. 395/1994 ο εργοδότης υποχρεούται να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, ώστε ο εξοπλισμός εργασίας να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίησή του. Όταν, ενδέχεται, να παρουσιάσει ιδιαίτερο κίνδυνο, τότε ο εργοδότης πρέπει να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα, ώστε ο εξοπλισμός εργασίας να χρησιμοποιείται μόνο από τους εργαζόμενους στους οποίους έχει ανατεθεί η χρήση του, ενώ οι εργασίες επισκευής, μετατροπής, προληπτικού ελέγχου και συντήρησης του εξοπλισμού να εκτελούνται από εργαζόμενους που έχουν την ειδική αρμοδιότητα για το σκοπό αυτό (άρθρο 5 του π.δ. 395/1994).

Αναπόσπαστο μέρος του π.δ. 395/1994 αποτελεί το Παράρτημα του άρθρου 9, στο οποίο περιέχονται αναλυτικά όλες οι ελάχιστες προδιαγραφές που ισχύουν για τον εξοπλισμό εργασίας καθώς και όλοι οι κανόνες που θα πρέπει να τηρούνται για την ασφαλή λειτουργία τους. Μεταξύ άλλων, αναφέρονται οι κατάλληλες διατάξεις ασφαλείας που θα πρέπει να διαθέτει ο εξοπλισμός εργασίας, αναλόγως των κινδύνων που δημιουργεί η λειτουργία του, και ειδικότερα για κινδύνους πτώσης ή εκτόξευσης

αντικειμένων του (οι διατάξεις ασφαλείας θα πρέπει να αντιστοιχούν στους κινδύνους αυτούς). Εφόσον υπάρχουν πιθανότητες διάρρηξης ή θραύσης στοιχείων του, που ενδέχεται να δημιουργήσουν σημαντικό κίνδυνο για την υγεία ή ασφάλεια των εργαζομένων, θα πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα προστατευτικά μέτρα (παρ. 2.9 και 2.12 του Παραρτήματος).

2. Με την ψήφιση του ν. 4808/2021 (Α' 101) και την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 187 «Για το πλαίσιο Προώθησης της Ασφάλειας και της Υγείας στην Εργασία» (2006)» θεσπίστηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας η υποχρέωση για εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής, καθώς και ετήσιου Εθνικού Προγράμματος, για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία.

Με βάση τη νομοθετική εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 127 του ανωτέρω νόμου, εκδόθηκε η αριθμ. 73066/17.08.2022 (Β' 4359) απόφαση του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, με την οποία εγκρίθηκε η Εθνική Στρατηγική για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία 2022-2027. Παράρτημά της αποτελεί το Εθνικό Πρόγραμμα για την παρακολούθηση υλοποίησης των σκοπών προώθησης της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, που περιλαμβάνει συγκεκριμένες νομοθετικές και οργανωτικές επιχειρησιακές δράσεις, όπως μεταξύ άλλων, την επικαιροποίηση και εκσυγχρονισμό του Κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, με σκοπό την αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων, την ανάπτυξη σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων για τη βελτίωση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων στη σχετική νομοθεσία, την ενίσχυση των δράσεων διάδοσης της πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για την εμπέδωση κουλτούρας πρόληψης, την αναβάθμιση του κοινωνικού διαλόγου και της συνεργασίας με τους κοινωνικούς εταίρους, ιδίως μέσω της στρατηγικής συνεργασίας με το εξειδικευμένο επιστημονικό ινστιτούτο αυτών (ΕΛΙΝΥΑΕ), καθώς και τον επιτελικό συντονισμό των δημόσιων πολιτικών.

Β. Όσον αφορά τα μέτρα στήριξης των οικογενειών θυμάτων εργατικών ατυχημάτων, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 4387/2016 (Α' 85), όπως ισχύει, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα, τα μέλη της οικογένειάς του δικαιούνται σύνταξη λόγω του θανάτου του, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις και ανεξαρτήτως του χρόνου ασφάλισής του. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου δικαιούνται σύνταξη τα παρακάτω μέλη της οικογένειάς του:

- Ο επιζών σύζυγος, με την προϋπόθεση ο έγγαμος βίος να έχει διαρκέσει τρία (3) έτη. Ωστόσο, ο ανωτέρω χρόνος διάρκειας εγγάμου βίου δεν απαιτείται εάν ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα που προήλθε πρόδηλα και αναμφισβήτητα εξαιτίας της υπηρεσίας.

- Τα νόμιμα τέκνα, τα νομιμοποιηθέντα, τα αναγνωρισθέντα, τα υιοθετηθέντα και όσα εξομοιώνονται με αυτά με τη προϋπόθεση ότι είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους ή κατά το χρόνο θανάτου του ασφαλισμένου να είναι άγαμα και ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητα τους επήλθε πριν από την συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους. Στην περίπτωση αυτή, η σύνταξη εξακολουθεί να καταβάλλεται και μετά τη συμπλήρωση του 24ου έτους.

- Ο διαζευγμένος σύζυγος εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: ο πρώην σύζυγος να κατέβαλλε σε αυτόν ή να υποχρεούτο να του καταβάλλει διατροφή, να είχε συμπληρώσει δέκα (10) έτη εγγάμου βίου, το διαζύγιο να μην οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό υπαιτιότητας του αιτούντος την αίτηση, να μην έχει τελεστεί άλλος γάμος ή σύμφωνο συμβίωσης και τέλος, το μέσο μηνιαίο ατομικό φορολογητέο εισόδημά του να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ανασφάλιστων Υπερήλικων που καταβάλλεται από τον τ. ΟΓΑ.

Επισημαίνεται ότι έχει γίνει δεκτό, με το ΑΠ Φ80000/12148/273/2018 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, ότι, *για την αυξημένη συνταξιοδοτική προστασία των μελών οικογένειας θανόντος λόγω εργατικού ατυχήματος και ανεξάρτητα από το χρόνο επέλευσης του θανάτου (πριν ή μετά την 13.5.2016 -έναρξη ισχύος του ν. 4387/16), εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4387/2016, σύμφωνα με την οποία σε καμιά περίπτωση το ποσό της σύνταξης που επιμερίζεται μεταξύ των προσώπων που δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12, δε μπορεί να υπολείπεται του ποσού που αντιστοιχεί στο διπλάσιο της εθνικής σύνταξης για 20 έτη ασφάλισης, δηλαδή του ποσού των 768 ευρώ.*

Γ. Η διερεύνηση των εργατικών ατυχημάτων και ο έλεγχος εφαρμογής της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εργασία αποτελεί αρμοδιότητα των Επιθεωρητών Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία της Επιθεώρησης Εργασίας.

Ως εκ τούτου, για την ενημέρωσή σας, ως προς την έρευνα που πραγματοποίησε η Επιθεώρηση Εργασίας για τη διαπίστωση των αιτίων που προκάλεσαν το εργατικό

ατύχημα που αναφέρεται στη σχετική Ερώτηση, ως προς ελέγχους που διενεργούνται στους χώρους εργασίας για τη διαπίστωση τήρησης των αναγκαίων μέσων προστασίας, καθώς και για τη στελέχωση και οργάνωση των υπηρεσιών της Επιθεώρησης Εργασίας, σας διαβιβάζουμε συνημμένα το αριθμ. πρωτ. ΕΞ 383077/9-9-2022 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής « Επιθεώρηση Εργασίας».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Συνημμένα:

1. Το αριθμ. πρωτ. ΕΞ 383077/9-9-2022 έγγραφο.